

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVII. — LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), FEBRUARY 28, 1944

STEVILKA (NUMBER) 47

Partizanske zmage nad Nemci v Sloveniji

Velik ruski napad na mesto Helsinki

600 bombnikov v akciji nad glavnim mestom Finske

STOCKHOLM, 27. feb. — Snoči in danes zgodaj jutraj je 600 ruskih bombnikov vpriporilo strahovit napad na Helsinki, ki je trajal 12 ur. Večji del mesta je bil spremenjen v razvaline.

Bil je to največji zračni napad, ki je kdaj zadel glavno mesto Finske. Tarča bombnih napadov so bila tudi mesta Uleaburg, Kotka, Tuka in Tornea. Finski komunikacij javlja, da se je napada na Helsinki udeležilo 600 bombnikov in da je bilo 12 zbitih na zemljo, medtem ko poročilo iz Berlina trdi, da je bilo sestreljenih 13 letal. Moskovski radio pa je v nedeljo zvečer javil, da se trije ruski bombniki niso vrnili na svoje baze, potem ko je bil vpriporjen napad na vojne industrije v Helsinkih.

Napad je trajal 10 ur. Isto poročilo pravi, da je napad trajal deset ur. Dim se je

Nov režim v Argentini je v službi osišča

WASHINGTON, 27. feb. — Ameriški vladni krogi so trdno uverjeni, da se za vojaškim pučenjem v Argentini, ki je prisilil predsednika Ramirezja k "začasni" resignaciji, nahaja osišča, oziroma nacijska Nemčija, ki hoče Argentino ponovno rabiti kot bazo za svoje špijonske operacije. Ameriška vlada je odločena nastopiti z vsemi sredstvi, da se nakana prepreči. Iz uradnih poročil, ki so došla sem, je razvidno sledeče: Novi režim gen. Edelmiria Farrellja je totalitarnega izvora in njegov poglavitni namen je, pridobiti na svojo stran slično uporniške vlade v drugih južno-ameriških državah, zlasti v Čilu, Peruju in Paragvaju.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

V bolnišnici v Denverju je na posledični operaciji za slepiča umrla Veronika Malovae, stara 29 let, članica društva št. 118 ABZ v Bon Carbo, Colo. Pokojnica je bila samska in zapuščala očeta, dva brata, dve sestre in več drugih sorodnikov.

Društvo št. 9 ABZ v Calumetu, Mich., je v mesecu februarju izgubilo dva svoja dolgoletna člana. Pri delu v rudniku je nenadoma umrl John Klobuchar, star 64 let, po rodu od Podgrada pri Novem mestu. Zapuščala soprogo, sina in tri hčere. Pokojnik je bil član ABZ, SN-PJ in KSKJ.

Po daljšem bolehanju na raku je v Calumetu umrl tudi Mike Mervich, star 71 let, po rodu iz Jurne vasi pri Novem mestu. Zapuščala dva sina in hčere. Spadal je k ABZ in KSKJ.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znanke!

Puščati čakajo na akcijo sosednih republik? Erzojavne vesti iz Buenos Airesa ustvarjajo vtis, da ako bi novega režima odrekli pri- znanje, utegne biti predsednik Ramirez poklican nazaj na vla-

Novi grobovi

FRANK ZIBERT

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu na 1288 E. 167 St. Frank Zibert, star 67 let. Doma je bil iz vasi Velik Mrazov fara Cerklje, kjer zapuščala dva brata Martina in Johna, ter sestro Mary in sorodnike. Tukaj je bival 45 let in je bil član društva Slovenec št. 1 S. D. Z. in društva Carniola Tent št. 1288 T. M. Tu zapuščala žalujočo soprogo Angelo, rojeno Rajer, doma iz sv. Križa pri Kostanjevici, in tri hčere: Christine, poročeno Pirnat, Alice, poročeno Novak, in Ann, ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo ob 8:45 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzeta in nato na Calvary pokopališče.

RAYMOND PIRIH

Po daljši bolezni je preminil Raymond Pirih, star 46 let. Tukaj zapuščala brata Andy, ki živi na 378 E. 152 St., in več sorodnikov. Doma je bil iz vasi Goranje Cerovo, pošta št. Florijan pri Gorici na Primorskem, kjer zapuščala soprogo Olga, sina Albina, mater Margaret, brata Josepha, in štiri sestre: Leopoldo, Katarino, Corneliho in Suzano, ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 24 let. Pogreb se bo vršil v sredo ob 1. uri popoldne iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., na Highland Park pokopališče.

VINKO BOSICH

Umrl je po kratki bolezni Vinko Bosich, star okrog 50 let, stanujoč na 6007 St. Clair Ave. Preje je bival v New Yorku. Tukaj ne zapuščala sorodnikov. Pogreb se vrši v ponedeljek ob 2. uri popoldne iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., ter na Whitehaven pokopališče.

WALTER F. CERKVENIK

Frank in Theresa Cerkvenik, stanujoča na 4502 St. Clair Ave. sta prejela od vojnega departamenta brzojavno sporočilo, da je bil njiju sin Ensign Walter F. Cerkvenik, star 21 let, v nedeljo popoldne ubit v letalski nesreči, ki se je pripetila v Klamath Falls, Oregon.

JOHN YANCHAR

Snoči je preminil dobro poznani rojak John Yanchar, star 56 let. Stanoval je na 16309 Parkgrove Ave. Pokojnik je bil doma iz vasi Smihela pri Žužemberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Mary, rojeno Hrovat, tri sinove: Johna, Cpl. Williama, in Chief Machinist's Mate Edwarda, tri hčere, Mary, poročeno Skully, Eleanor, poročeno Gulich in Mildred, ter dva brata Jacoba in Jamesa, in dve sestre Rose Urbančič in Uršulo Zalakar. Bil je član društva "Blejsko jezero" št. 27 S. D. Z. in društva Združeni bratje št. 26 SNPJ, ter International Molder's and Foundry Workers Union of North America, Local No. 218. Pogreb se bo vršil

Predsednik odredil reklasifikacijo pet milijonov mož

WASHINGTON, 26. februarja.

Direktor nabornе komisije Lewis B. Hershey je nocoj po direktnem naročilu predsednika Roosevelta ukazal nabornim komisijam šir o m dežele, da takoj nanovo pregledajo vse sezname moških med 18. in 37. letom starosti, ki so bili začasno oproščeni vojaške službe, ker se je njih delo smatralo važnim za vojni napor.

Število moških v tem seznamu širom dežele znaša 5 milijonov.

Z ozirom na izjavo, ki je bila podana v Beli hiši, da se podvzame drastične korake, je gen. Hershey ukazal nabornim komisijam, da prisilijo poljedelstvo in industrijo, da mlajše moške dajo na razpolago za službo v oboroženih silah. Poudarja se predvsem, da se mora brezpogojno poklicati v oborožene sile vse neporočene moške, ki so manj kot 26 let stari.

CHURCHILLOV SIN NA TITOVEM GLAV. STANU

Se posvetuje s poveljnikom osvobodilne armade glede pomoči za Jugoslovane

LONDON, 26. februarja.

Danes se je zvedelo, da se nahaja na glavnem stanu maršala Tita stotnik Randolph Churchill, sin britskega premierja, ki je očitno došel z letalom, iz katerega se je spustil na zemljo s pomočjo padala.

Stotnik Churchill, ki je 32 let star, je bil prvi član angleškega parlamenta, ki se je pridružil padalni pehoti. Leta 1941 se je nahajal s komando četami na Srednjem vzhodu in je bil pozneje resno poškodovan v neki avtni nezgodi. Leta 1942 se je vrnil v Severno Afriko, kjer se je udeležil bojev.

Kaj je namen njegove misije na glavnem stanu maršala Tita, ni bilo objavljeno, očitno pa je v zvezi z zagotovitvijo, ki ga je podal ministrski predsednik prošli tork v parlamentu, da bo Anglija dala jugoslovanskim partizanom največjo pomoč, ki je v danih razmerah mogoča.

Temnega piva ne bo

Pivovarji poročajo, da letos ne bodo izdelovali takozvanega "bock" piva, ker vsled vojnih razmer ne morejo dobiti dovolj hmelja.

Pogreb JOSEPHA ZEVIK

Pogreb pokojnega Josepha Zevnik se bo vršil v torek ob 9. uri zjutraj iz August F. Svetek, pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzeta in nato na Calvary pokopališče.

Amerikanci uničili 641 nemških letal v teku šestih dni

LONDON, 26. februarja.

Nocoj je bilo mesto Augsburg še vedno v plamenih in kadeče se razvaline 14 drugih nemških industrijskih mest so bile nema pričā najbolj drastične zračne ofenzive na centre nemške produkcije, ki jo pomni zgodovina.

Neki visok ameriški armadni zastopnik je nocoj izjavil, da je nemška aeroplanska produkcija tako ohromljena, da ji ne bo več mogoče nadomeščati v zračnih spopadih zadanih izgub.

Silen udarec za nemško letalsko silo

Nemška zrač. sila je v teku šestih dni izgubila 641 letal samo v spopadu z ameriškimi zrakoplovci, poleg tega pa je bilo nedoglašeno število novih letal uničenih na zemlji, kakor tudi v tovarnah, kjer so bila letala v procesu produkcije.

Cena, ki so jo plačali za te uspehe zavezniške zračne sile, ni bila malenkostna. Okrog 3.500 letalcev z okoli 400 težkimi bombniki in 50 bojnimi letali je izgubilo letalsko opremo, katere vrednost je ocenjena na okoli 100 milijonov dolarjev, ampak izgube so se izplačale v pričo velikanske škode, ki je bila zadana Nemcem.

17.500 tonov bomb vrženih na Nemčijo v enem tednu

Ofenziva, ki se je začela pred tednom dni z napadom na Leipzig, na katerega je bilo vrženih od britske letalske sile 2.300 bomb, se je zaključila, ko so angleški bombniki snoči vpriporili napad na Augsburg, v katerem je bilo vrženih 1.700 tonov bomb.

V teku enega tedna sta ame-

NEMCI VRŽENI IZ TRŽIČA; NEMŠKI AERODROM UNIČEN

LONDON, 26. feb. — Poročilo z glavnega stana maršala Tita nocoj naznanja, da so partizani zavzeli nemški aerodrom v Trziču v Sloveniji in uničili osem sovražnih bombnikov.

V Hercegovini je nemška divizija princa Evgena začela ofenzivne operacije, toda en polk omenjene divizije je bil pri Gačuku pogan v beg, pustivši na bojišču več kot 130 mrtvecev.

Promet na progi Trst-Ljubljana paraliziran

LONDON, 25. februarja. — Včeraj je bilo z glavnega stana maršala Tita javljeno, da je bil promet na progi med Trstom in Ljubljano skozi dva dni ustavljen, ko so partizani pri Raketu iztirili neki vlak.

Ob istem času so čete prve partizanske brigade pri Novem mestu porazile nemško silo, bro-

ječo 600 mož. Dalje so partizani uničili neko nemško posadko, ki je držala neko utrdbo med Kamnikom in Soštanjem, severozapadno od Ljubljane.

ALŽIR, 25. februarja — Včeraj so zavezniški bombniki z baz na italijanski celini bombardirali nemške postojanke v Dalmaciji, kakor tudi sovražne instalacije, letala in premogovne trčke v notranjosti Jugoslavije.

V enem kraju so zavezniška letala plula tako nizko, da so pilotje lahko videli partizane, ki so jim mahali v pozdrav. Bombardirano je bilo tudi pristanišče na otoku Krk.

DVA OTROKA STA SE ZADUŠILA V LEDENICI

TOLEDO, OHIO. — V vladnem stanovanjskem projektu sta se dva otroka tekom igre skrila v neko staro ledenico in zaloputnili vrata za seboj. Neki drugi otrok ju je čez več ur našel zadušena. Mrtva otroka sta 6 let stara Vivian Carroll in 4 let star Robert Banks.

Očeta obeh zadušenih otrok se nahajata pri vojaki.

riška in britska letalska sila vsega skupaj spustili na nemške letalske in druge industrijske naprave nič manj kot 17.500 tonov bomb.

Amerikanci so, kot običajno, napadali podnevi, Angleži pa ponoči.

Rusi samo še 18 milj od Pskova

LONDON, 28. februarja. — Rusi so v nedeljo v krvavih bojih vrgli nazaj svežo nemško ojačenja na severni fronti, kjer so glasom zadnjih vesti iz Moskve samo še 18 milj od Pskova.

V teku zadnjih 24 ur so čete Rdeče armade zasedle nič manj kot 210 naseljenih krajev. Nemci so vsepovsod na umiku. Kakor kažejo vsa znamenja, bodo v kratkem Nemci pregnani iz vseh severozapadnih ruskih pokrajin.

Povprečen napredek ruskih čet znaša 10 milj na dan.

AMERIKA POTREBUJE 22 MILIJONOV VRTOV

DETROIT. — Vojni živilski administrator Marvin Jones je tukaj naslovil apel na civiliste širom dežele, da se letos posvetijo z vso vmeno negovanju vojnih ali "Victory" vrtov. Zeleti je, da bi bilo letos vsaj 22 milijonov takih vrtov.

Lani so civilisti imeli 20 milijonov takih vrtov, na katerih je zrastle 40 odstotkov vsega sočivja, ki se ga je potrebovalo za domači konzum. Ta uspeh vojnih vrtov, je rekel Jones, je v veliki meri odgovoren za polno zalogo konzervirane zelenjave tekom sedanje zime.

RAST SPOLNIH BOLEZNI V DRŽAVI NEW YORK

ALBANY. — Zdravstvene oblasti države New York so odkrile, da so se slučajni sifilisa zadnji čas povečali za 20 odstotkov, kar se pripisuje predvsem ohlapnim razmeram, ki jih je prinesla vojna. Največ vojakov in mornarjev je okuženih od deklet, ki niso poklicne prostitutke.

Zdravstvene oblasti zahtevajo sprejem zakona, ki jim bo dal moč, da po odkritju okuženja dekleta prisilijo, da se podvržejo zdravljenju.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znanke, da bo čimprej poraženo osišče in vse, kar ono predstavlja!

Povojna Poljska, kakršno želi Rusija

Glasom načrtov, ki so bile objavljeni v Moskvi, predstavlja zgornji zemljevid meje Poljske, kadar se končajo sovražnosti. Rusija predlaga, da se poljska vhodna meja potegne na črti, ki jo je leta 1919 priporočal tedanji britski zunanji minister lord Curzon. Črni predeli predstavljajo tiste dele Poljske, ki bi jih Rusija obdržala od denmarkacijske linije, ki je bila določena v nemško-ruski pogodbi z leta 1939, ki v drugih ozirih odgovarja Curzonovi liniji. Poljska bi bila povečana s tem, da bi se ji dalo Vzhodno Prusijo, kakor tudi Gdanski hodnik in Šlezijo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Vzrok propadanja našega prebivalstva; jalovo bogastvo

Zedinjene države bodo leta 1970 štejele 135 milijonov prebivalcev in poslej ni pričakovati, da bodo napredovale, in pričakuje se, da bo prebivalstvo Velike Britanije do takrat padlo iz 46 na 42 milijonov, in sorazmerno nazadovanje je pričakovati v evropskih deželah v splošnem, medtem ko se pričakuje, da bo Sovjetska unija, ki danes šteje 175 milijonov prebivalcev, leta 1970 štela 222 milijonov, in kakor kaže, njeno prebivalstvo ne bo nehala rasti.

Te številke je pred kratkim omenil pomožni državni tajnik Adolph Berle, čigar nenaklonjenost Sovjetski Rusiji je obče znana. Reporter, ki je poročal o Berle-ovi izjavi, je z ozirom na njegove statistične zaključke dostavil, da medtem ko se bodo Zedinjene države v bližnji bodočnosti znasle na mrtvi točki, zapadna Evropa pa že sedaj drči navzdol, bo Sovjetska unija v dogledni bodočnosti po številu svojega prebivalstva prekašala vso zapadno Evropo in celo potem še ne ebo nehala rasti.

Dasiravno statistični abstrakt prerokuje, da bodo Zedinjene države leta 1970 štejele 151 milijonov prebivalcev, reporter, ki je poročal o izjavi Berle-a (tega ni omenil, temveč je njegove številke sprejel za merodajne, Berle je seveda tendenco, ki se pojavlja v zapadno-evropskih državah, označil za nevarno in izrazil vznemirjenost nad izgledom, da bodo Sovjeti v kratkem predstavljali največjo organizirano silo na svetu. To vprašanje diskusira Dorothy Thompson, ki opozarja, da ako so Zedinjene države v preteklosti rastle hitreje kot katera druga dežela na svetu, ni nobenega vzroka, zakaj bi to ne veljalo tudi za bodočnost, pod pogojem seveda, da ne bomo dopustili, da bi naše bogastvo postalo jalovo. Tozadevno piše:

Med leti 1790 in 1920 se je naše prebivalstvo povečalo nič manj kot setindvajsetkrat. Med dobo med 1860 in 1890 se je podvojilo, v naslednji generaciji je napredovalo, za celih 60 odstotkov, nakar je začelo pojemati, akoravno je še vedno rastlo. To je bil večji del rezultat rastočega in padajočega toka naseljevanja iz Evrope. Toda ameriška rast v omenjenih letih ni povzročila nazadovanja v evropskih deželah. Baš nasprotno, prebivalstvo Evrope je tudi rastlo.

Jasno je torej, da je bil eden in isti faktor na delu širom zapadne civilizacije. Industrijska revolucija je ustvarila nova produkcijska sredstva in nove življenske prilike. S prihodom dvajsetega stoletja pa so se življenske prilike začele krčiti, zaupanje je padalo, in s tem vred tudi prebivalstvo.

V začetku je Amerika rastla, ker je vabila ljudi, ki so tukaj našli deževno zemljo, katera je bila na razpolago vsakemu, ki jo je hotel obdelovati, pozneje pa so privabile milijone naseljenecv prilike za delo. Toda v dvajsetem stoletju ljudje niso bili več bogastvo, temveč breme. Naseljevanje so začele omejevati celo tako redko obljubene dežele kot sta Brazilija in Avstralija.

Nazadovanje prebivalstva gotovo ni nastalo radi padanja našega bogastva ali ker nam primanjkuje produkcijskih sredstev. Mašinska in porajajoča se kemična doba obetata, ne izčrpanje, temveč pospešitev prve in nadomestilo druge. Ako se gotove surovine, kakor n. pr. olje, hitro izrabljajo, napovedujejo kemiki in fiziki nove energije, ki bodo vrtile kolesje naših industrij.

Moderno poljedelstvo ne prinaša manj, temveč več produkcije. Bili so industrijski kraji, katerih prebivalstvo je v preteklosti napredovalo. Sedaj se rast nenadoma ustavi, ampak to se ne zgodi zato, ker je preveč ljudi in premalo sredstev, temveč ker je manj ljudi sposobnih producirati več kot kdaj prej.

Produkciji se ne pusti polnega razmaha, pomanjkanje se ustvarja na umeten način, in posledica tega je, da človestvo, namesto da bi se mu dopustilo razvoj do meja njegovih možnosti, je tirano v samomor.

Sodi se, da je Alaska sposobna preživljati 25 mili-

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
Ustanovljene dne 4. februarja, 1934. Inkorporirane dne 27. junija, 1938

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR PROGRESIVNIH SLOVENK
New Supreme Board Members of Prog. Slovenke
1942-1945

PREDSEDNICA: Paula Kline
PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar
TAJNICA: Josie Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave.
BLAGAJNICA: Cecelia Subelj
ZAPISNIKARICA: Danica Hrvatin
NADZORNICE: Mary Zakrajsek, Augusta Franceskin, Vera Candon.
PRISVETNI ODBOR: Nezika Kalan, Frances Gorshe, Marion Candon.

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, O.

Žena, izkoristi
pridobljeno
svobodo pravil-
no in korakaj
z duhom časa
naprej!

KDAJ NAPOČI SVETOVNI MIR?

Ali bo kdaj zavladal mednarodni svetovni mir? Bo-li človeštvo kdaj dospelo do tiste točke spolnitve, da bo živelo v medsebojni slogi in harmoniji? Tako in slična vprašanja se brez dvoma porajajo dandanes v mislih milijonov mater, žen in deklet širom sveta. Odgovor ni lahak, vendar bomo skušali našeti vsaj nekaj pogojev za trajen mir.

Marsikdo modruje, češ, vojne so bile in vojne bodo. In če bi se pustile vplivati od žalostnega spričevala preteklih človeških zgodovine, bi kajpada, tudi me takemu modrovanju pritrdile. Ker pa vemo, da so bile številne stvari, številne ideje, ki so danes živa istina, nekoč le daljna fantazija ali domišljija pogumnih in dalekovidnih posameznikov, bomo rekli, da vsaka stvar ob svojem času prode ali dozori, in da bo napočil nekoč še tudi čas, ko bo vesoljni mir mogoč.

Do danes je prišel človek v svojih prizadevanjih, da si zboljša svoj položaj precej do visoke stopnje razvoja. Njegov napredek ni le v materialnem, temveč tudi v intelektualnem ali umskem smislu. Vsekakor pa je upati in izgled je ugoden, da posveti v bodočnosti več pozornosti in pozornosti srčni in duševni izobrazbi, nego fizični in materialni, kajti prvo je očitno vedno bolj zanemarljivo, nego drugo.

Ko zremo v svet, ki se koplje v krvi in solzah, nam pridejo čisto na misel lepi nauki, ki smo se jih učili v šoli in v srcu se nam poraja vroča želja, da bi našel človek v temu gigantičnemu človeškemu trenju, katerega smo sedaj priča, svojo dušo, da bi mu to grozno klanje, to nečloveško trpljenje vilo v srce dovolj spoznanja, moči in ljubezni do sočloveka, da bi po-

jonov prebivalcev, dejansko pa tam živi samo 72,000 ljudi. Texas, ki je večja od Nemčije, ima šest milijonov in pol prebivalcev, dočim ima Nemčija 80 milijonov prebivalcev. Californija, ki je znatno večja od Italije, ima sedem milijonov prebivalcev napram 45 milijonom prebivalcev Italije.

Trditi, da je ta dežela sposobna vzdrževati samo 136 milijonov prebivalcev ob visokem življenjskem standardu se pravi priznati, da se še nismo naučili, kako se morajo rabiti naše človeške in materialne vire. Prerokovati ob enem skoro neomejeno ekspanzijo Sovjetske unije, bi pomenilo, da voditelj Sovjetske unije ta nauk razumejo.

Toda sovjetsko gospodarstvo temelji na principu produkcije za totalno rabo in zaposlenost, dočim je naše gospodarstvo posvečeno le taki produkciji, ki poleg kritja stroškov donaja tudi dobiček. Od časa do časa se dobiči tako napočijo, da ni več prilike za njih ponovno dobičke donajajočo investicijo.

To dejstvo vpliva na rast družin in pospešuje nazadovanje in propadanje družbe. V Zedinjenih državah je število rastev najvišje med najbolj ubožnimi in zaostalimi sloji prebivalstva. Odgovorni starši imajo velike družine le tam, kjer ni strahu — strahu pred brezposelnostjo in bedo.

Naša civilizacija ni zavestno posvečena ustvarjanju družbe, temveč njena poglavitna briga je delati denar. Rezultat je jalovo bogastvo, ki ni odpravilo bede.

taki ljudje so pa navadno geniji ali duševni velikani, ki odpirajo in gladijo pot drugim.

V preteklosti je bilo vse preveč v veljavi pravilo: "Ne glej me, kaj delam, ampak poslušaj me!" In tako smo največ govorili eno, a delali drugo in sicer je šlo tako v zasebnem, javnem in mednarodnem življenju. Bilo je vse preveč prevar, hinavšine, diplomacije, itd. Cim bomo pa na splošno spoznali, in upamo, da je to spoznanje predurilo, da se plačujejo računi na krvavem žrtveniku vojn, bomo dosegli duševno zrelost in bomo v stanu slediti in razumeti resnično poštenje in iskrene učitelje in voditelje.

Takrat bo našel človek veselje v delu in ustvarjanju, ne zgolj zato ker bo dobil za svoje delo toliko in toliko, kar bo itak zagotovljeno, temveč zato, ker bo smatral delo, kot izraz svoje osebnosti, zato ker bo s svojim delom pomagal ustvarjati ravno toliko za sebe, kot za svojega bližnjega. Takrat bo imel sleherni človek dušo poeta, pisatelja, peveca, iznajditelja — čigar sreča je v ustvarjanju za občo korist. Ta čas, ta doba je lahko prav blizu ali prav daleč, odvisno je vse od nas vseh, kako in kam bomo krenili, kak pritisak bomo napravili na vladujoče faktorje, v teh velikih in odločujočih dneh. Blizu je lahko zato, ker imamo danes na razpolago vse pripomočke, da dosežemo sleherni koteček zemeljske oble in pričenmo vzgajati nov rod, ne le mehanično pokodanih in razvitih ljudi, toda tembolj moralno in srečno poštenih in zdravih članov človeške družbe bodočnosti. Lahko pa je tudi prav daleč, ako bomo obrnili pridobljen znanstven napredek v sebično in pogubosno smer.

Za nov svet, za boljši red bo treba tudi boljših šol in boljših učiteljev, ki bodo bolj z dobrim vzgledom, nego z dobro besedo vliivali v srca mladine pogum in srčnost da krenejo in vztrajajo na poti, ki jih bo vodila v dobo trajnega mira in sloge med narodi sveta.

Sanje o trajnem miru so stare. Pot je najbrže še dolga in strma. Najbrže še ne bodo uresničene v našem življenju, toda vsled tega niso naše naloge delati v tej smeri nič manjše, kot če bi pričakovali njih uresničenje v bližnji bodočnosti. Kar je morda v našem življenju trenutek, ena ura, je življenju narodov eno stoletje, tisočletje. Naš doprinos, pritisak našega vpliva na današnje razmere, da pospešimo uresniteljske cilje, je torej važen in potreben.

Zato — ne ponavljajmo za črnogledi in ciniki "vojne so bile in bodo", temveč recimo rajši: "Kadar bo zmagala ljubezen nad sovraštvom, prizanesljivost nad masčevanjem, resnica nad lažjo in dobro nad zlom — takrat bo konec vojn, konec gorja in pekla!"

Da, kadar bo na svetu "en Tisti moški "tim" polg nas

DELAYING THE VICTORY HOUR

hlev in en pastir", bo na svetu zavladal resničen mir in ne preje. Do tega pa ne bodo pripomogli razni "pismarji in farizeji" temveč ljudje takega kova, kot sta bila Abraham Lincoln, George Washington, naš Ivan Cankar in če hočete — naš Louis Adamič in mnogi drugi, katerim ljudstvo ni bilo in ni danes mrtvo "kramarsko blago", temveč nekaj višjega in plemenitejšega in so vsled tega posvetili svoja življenja borbi za dosego lepšega in dostojnejšega življenja.

Rušijo se cerkve, templji in stari spomeniki krščanstva, toda mesto spomenikov iz prvega štadija človeškega prizadevanja in stremjenja po spolnitvi, naj se spremeni sleherni človeško srce v svetilnico, v tempelj, kjer ne bo prostora za malike — zlobo, hinavščino in sebičnost, temveč bo kraljevala v njem odkritosrčnost, dobrota in ljubezen — torej Bog!

Sončni kotiček...

(Prispeva Eva Coff)

Ne drdajo več tako pogosto dol' po koritu —

Kdor se v resnici hoče nekaj naučiti, mu gotovo ne izpodleti! Ni še tako dolgo, ko smo bile popolne novinke na kegljišču. Hm, — zdaj smo pa že "ekspiriranci". Veste li "the trick"? — Sicer ga ne bi smela izdati — pa saj bo menda med nami ostalo — saj nismo takšne čenče e-e-e?

Vsako soboto prinese ena izmed "progresivnih" kegljač od št. 1 — nekaj "prajz". Katera zbije potem več kegljev, tista "vina".

"Čempionke" so bile dosedaj te-le: Ana Crnic, prvič, Ana Opara, drugič, Mary Rupnik, tretjič (suhe kranjske klobase), Johana Perko, četrtrič, zopet Mary Rupnik, petič (veliko lepo torto) Johana Perko, šestič (cvrtje, ali flancate), Mary Tolar (Buby prajz — a bananose!) Oh boy!

Ko je oddan "čempionki" prajz, se lepo vsedemo k mizi in vse lepo pohrustamo. S tem imamo precej zabave, ki je v teh časih tako potrebna, da preženemo mračne misli. Katera želi čašo pive, se je lahko posluži, me "ta stare" pa kar najraje stiskamo Trinerjevo grenko vino. Tisto "železno vodo" hranimo namreč za naše moške, da se malo okrepčajo z njo. Le ne vem kaj je v njej tako dobrega?

je postal pa malo bolj uljuden odkar vidijo, da smo se naučili. Zda so že mnenja, da bi do go sezono lahko res tekmovali eden z drugim. Fantje, povam, da smo še vedno malo na de na vas, ker ste nas tako slabe imeli. No, če boste znanaprej, vam odpustimo?

Da boste videli, da smo se malo privadile, vam torej obicim celoten "skor" od "gejmov".

Mary Zaje-Tolar 100-89 skupaj

Eva Coff 87-82 skupaj

Jennie Perko 102-108 skupaj

Mary Rupnik 116-130 skupaj

Anna Zaje 86-73 skupaj

Leopolda Jerkič 79-70 skupaj

Angela Turšič 128-98 skupaj

Fanny Henikman 90-142 skupaj

Ja, ja, tako je in nič drugeče! Kmalu bomo šle "bore" izven mesta! Kajpak! Vedite, smo vse novinke!

Pozor!

Progresivne Slovenke opozarja, da se je radi manjkanja prostora odločilo nekaj prispevkov za progresivno stran za jutri.

V priznanje

(Te vrstice so posvečene požrtvovalni progresivni teri - Mrs. Katie Lekšan)

Ni moja navada bodati liti ali omalovaževati eno drugo osebo, toda ta mati me reč Mrs. Lekšan, je vredna sebnega priznanja. Opažajo že dalj časa pri naših in vidim, da je zelo aktivna, pridna povsod in vselej, se jo vpraša za kako delo. Že za časa, ko smo prve večerjo za vojake se spomni la, da bo storila vse, da bi razveselila enega ali več vojaka. Ko sem jo vprašala, da se preveč žrtvuje, odgovorila: "Jaz imam nove pri vojakih po celotni tu razkropljene, morda bo druga mati razveselila nove in jim s čim postregla. Jaz ji bom hvaležna." Dobro in mehko (Nadaljevanje na 3. strani)

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

(Nadaljevanje z 2. strani)

Mrs. Lekšan. Trdo je delala in se mučila, da jih je vzgojila, a ko so dorasli so morali v vojno, kot vsi drugi.

Njen najstarejši sin Johnny je sedaj nekje v Italiji. On zelo dobro napreduje in je že "Captain" pri takozvanih "paratroopers". V njegovem zadnjem pismu materi, piše, kako je imel svoje bojično kosilo na vrhu visokega hriba. Obstajalo je iz "K-Ration" in za priboljšek ali "dessert" je imel "a stick of gum". Med obedom je opazoval Nemce in bil pripravljen za vsak slučaj, če bi ga zapazili. V pismu Johnny tudi omenja, kako se je po naključju sestal z nekim Slovincem, ki je bil po preje italijanski politični jetnik. Omenjeni ujetnik se je hitro oglašil, ko je slišal poročnika Lekšana spregovoriti slovensko. Vprašal ga je brž, če je Slovenec. "Seveda!" mu je odgovoril Johnny. Sploh ne more popisati, kakšno veselje je bilo, ko je slišal ameriškega vojaka, govoriti slovensko. V pismu pravi, da je bil tisti ujetnik doma iz Ljubljane. Škoda, da ni povedal imena! — Predno se je Johnny podal na fronto, je poslal svoji mami krasno zaponko z dragocenimi kamni "Ruby in Mother of Pearl".

Drugi njen sin je Edward Lekšan, S. F. s/c pri mornarici. Zanj jim začasno ni znano, kje se nahaja. Pred odhodom v neznan kraj, se je nahajal v Alaski, odkoder je prosil mamo, naj mu pošlje svojo sliko, da ji bo napravil okvir iz razbitih kosov japonskega zrakoplova v spomin.

Potem je tretji sin, Ludvik Lekšan: Pursuer. On se nahaja nekje na morju. Predno se je izvežbal za "pursuerja" je bil "Pharmacist's Mate" v morna-

riški rezervni bolnišnici v San Francisco, Cal. Lady je "Merchant Marine."

Cetrti sin, Max Lekšan je najmlajši in se nahaja pri "Air Corps". On je še v šoli in je edini od štirih, ki se še nahaja na domačem ozemlju dobre Amerike. Toda kmalu se bo izvežbal za to ali drugo delo pri zrakoplovih, potem pa hajd tudi on nad Nemca ali Japonca. Sedaj se nahaja v Syracuse University, Syracuse, New York.

Takšnim materam je treba dati bodrila in tolažbe, da jim je mogoče prenašati muke in skrb. Vsaka mati ljubi svoje otroke in kakor je razvidno iz razgovorov z njo, so bili vsi štirje sinovi jako pridni in dobri. Zdaj so razkropljeni po celem svetu, vsak trenutek v nevarnosti. Toda ta mati ne toži venomer, temveč prenaša svojo bol s ponosom na svoje sinove, kateri vršijo tako nevarna dela v obrambo svoje dežele.

Mrs. K. Lekšan: Želim, da se vrnejo vsi čvrsti in zdravi prej, ko mogoče in da bi se nam skoraj vrnil zaželjeni mir! Ostane močna in v veri in upanju na boljšo bodočnost!

Zdravo!

Eva Coff.

Krožki poročajo...

Najlepša hvala!

Da, najlepša hvala vsem, ki ste nam pomagali v enem ali drugem oziru pri naši prireditvi v nedeljo 13. februarja! V prvi vrsti naj sprejme iskreno zahvalo Mr. Steblaj, kateri je igro režiral in poleg tudi igral velik vlogo očeta, nadalje Mrs. Candon ker je bila tako dobra in šla suflirati v tisto mrzlo ko-

Give
WAR FUND

SPAR PHARMACIST'S MATE

Pharmacist's Mate, third class, Eileen D. Condy, of Glendale, Calif., is on duty in the Medical Division, Coast Guard Headquarters.

gajno, ker se vsled bolezni ni mogla udeležiti članske zabave. Hvala, Angela!

Na tej seji so nas prijetno presenetile Anna Česen in Jennie Hrvatini, ki sta ponovno pristopili h krožku. Obe sta namreč že bili v naših vrstah. V imenu krožka jima kličem: Dobrodošle! Annie Česen je tudi darovala en dolar v blagajno. Hvala!

Sklenile smo kupiti sto dolarski vojni bond in pa da priredimo nekaj zanimivega v polnem času. Ker pa ni še nič definitivnega, ne bom še o tem poročala.

Bolni se nahajata dve članici in sicer Rozi Zdešar iz E. 200 ceste in Rozi Ivančič. Krožek jima želi, da bi hitro popolnoma ozdravile in se vrnile v našo družbo.

Ravno, ko to pišem, sem zvedela, da nas je za vedno zapustila ena naših družic, Louise Hafner, katero boju težko pogrešale. Rada se je udeleževala naših sej. Bila je dobra družabnica ter zelo napredna žena. Njeno delo je končano. Naj počiva sladko! Soprogu pa naše globoko sočutje!

V mojem zadnjem poročilu o zabavnem večeru sem pozabila povedati, da je prav pridno pomagala v kuhinji Mary Segulin. Ne zameri, Micka!

Ako bi katera rada pristopila k našemu krožku, to lahko stori. Naše seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v Društvenem domu ob osmi uri zvečer. Kar pridružite se nam! Vas bomo prav rade sprejele!

Za krožek št. 3,
Gusti Zupančič.

A Glimpse Into the Young "Progressive Women's" Activities

At the supreme board's meeting in January, it was brought forth, that the two circles of our younger women and girls are not as active as they themselves would wish. Circle No. 6 has found it necessary to give up its meetings for the time being. The remaining members of the circle are all good and will hold out until conditions for further activities become more

favorable. Miss Vera Candon and Mrs. Adolph Candon, who attended this meeting, presented the supreme board with a \$100.00 War Bond from circle No. 6 and thus considerably enforced our main treasury. Thanks, girls, and we hope you will soon be able to resume the activities of the St. Clair circle and thus help many of our young women and girls in that community to find a purpose and goal in the activities of the Slovene Progressive Women of America.

Circle No. 7 in Collinwood however, is more fortunate according to the report of Miss Eleonore Kline, daughter of our supreme president. She is a very intelligent and devoted member of our organization. So far, their activities have always been very successful and although their membership is not large, they are enthusiastic and

cooperate with one another. As we have read recently in a report of the Yugoslav Relief Committee, by Mr. Durn they are planning to give a benefit dance for this worthy cause. This will be one occasion, when our youth will demonstrate its appreciation and understanding of the heroic struggle of our brothers and sisters abroad for freedom and independence from tyranny and want.

They will show, that though they may seem outwardly care-free and happy-go-lucky, they are really deeply concerned with the things, happening around them.

If you wish to join one of the Circles, contact our supreme secretary, Mrs. Josephine Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave., evenings between 5:30 and 7 and she will gladly direct you to the circle most convenient for you.

— The Editor.

RACIJSKI KOLEDAR

PROCESIRANA JEDILA — Zelene znamke črk G, H, in J v racijski knjižici št. 4 so veljavne do 20. februarja. Znamke K, L in M so veljavne sedaj in do 20. marca.

MESO, SIROVO MASLO, SIR, MESO V KONZERVAH, itd. — Rjave znamke črk V, W in X v knjižici št. 3 so veljavne do 26. februarja. Črka Y je sedaj veljavna.

SLADKOR — Znamka št. 30 v knjižici 4 je veljavna za 5 funtov sladkorja do 31. marca. Znamka št. 40 je sedaj veljavna za 5 funtov sladkorja za vkuhanja, in sicer do 28. februarja 1945.

ČEVLJI — Znamka št. 18 v racijski knjižici 1 je veljavna do preklica. Znamka št. 1 na strani z aeroplani v knjižici št. 3 je veljavna do preklica.

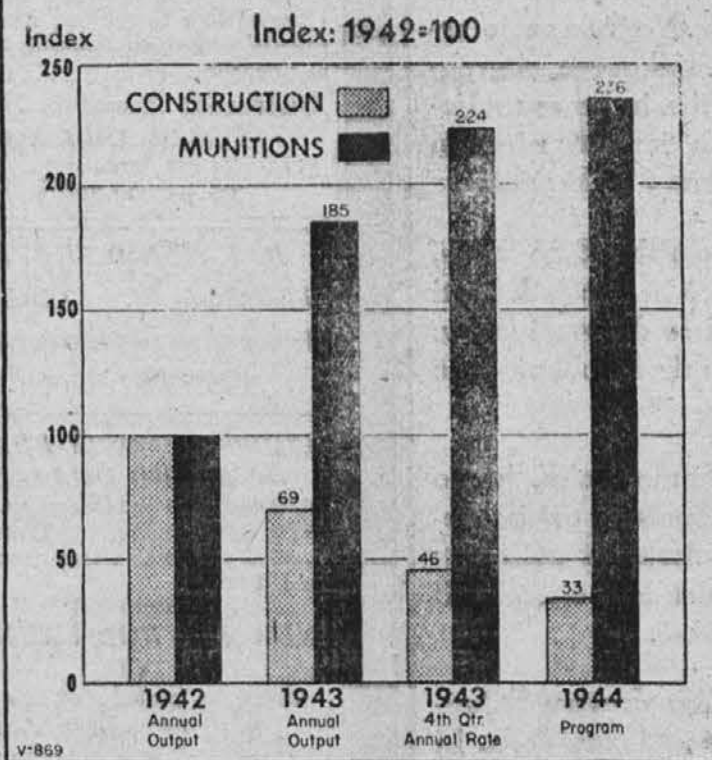
GASOLIN — Znamka št. 10. v knjižici A je veljavna do 21. marca. Znamke v B in C knjižicah so veljavne vsaka za 2 galona dokler se jih ne porabi. Nove B-2 in C-2 znamke so veljavne za pet galonov gasolina. Ime države in licenčna številka mora biti zapisana preko vsake znamke, ki se jo odda za gasoline.

TAJERJI — Prihodnji pregled tajerjev avtov, čigar lastniki posedujejo A knjižico, je do 30. marca; za one z B knjižico do 29. februarja; z C knjižico do 29. februarja. Komercialna vozila morajo dati tajerje pregledati vsakih 6 mesecev ali ko prevozijo 5,000 milj, katero je preje.

OLJE ZA KURIVO — Kuponi 3, 4, in 5 so sedaj veljavni. Št. 3 poteče na 13. marca. Za vsak kupon dobite 10 galonov olja.

ŽGANJE — Osmi perijoda za nakup žganje poteče 1. marca. Poleg redne kvote dobite tri dodatne steklenice ruma.

CONSTRUCTION and MUNITIONS 1942-'44

čo pred odrom. Bala sem se, da bi se morda prehladila. Nadalje hvala Franku Marašu, oskrbniku Slovenskega delavskega doma ker nam je vseskozi pomagal pri slednjem delu, potem našim igralcem, kateri so žrtvovali svoj prosti čas ter hodili na vaje v največjem mrazu. Imeti vaje na odru v takšnem mrazu, kot smo ga imeli ravno teden pred igro, ni nobena šala. Odr je že kdaj imel vaje na odru, bo gotovo razumel. Torej vedite, smo vam Progresivne Slovenke od krožka št. 1 zelo hvalne za vašo požrtvovalnost.

Pozabiti tudi ne smem zahvaliti Mr. in Mrs. B. Godec za velikodušni dar, ki nam je prav dobrodošel, tvevdi A. Grdina za posojeno pohištvo, in J. Sorcu, V. Coffu in J. Zajcu, kateri so nam pomagali pri ureditvi odra. Takšna stvar, oziroma prireditve, nam da dosti dela, toda me se ga ne ustrašimo, samo da so gledalci zadovoljni in zadovoljstva se je opazilo mnogo vseprek med občinstvom. Pa saj tudi ni čuda, ker ga je ta "skratelček Roksi" tako gibno

in srčkano lomil. Res dobra je bila! In tudi drugi niso zaostajali! Podali ste nam nekaj, kar smo uživali vsi — stari in mladi.

Torej še enkrat vsem: tisočera hvala za vse!

Eva Coff.

Poročilo krožka št. 3 v Euclidu

Najprvo hočem poročati veselo vest, da se je zopet vrnila med nas naša predsednica Frances Gorjanc. Tekom njene odsotnosti nam je prav dobro predsedovala podpredsednica, Angela Ogrin, katera je darovala en dolar v krožkovo bla-

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je niarejeno, kadar vam čas pripušča, uradno naslov:

vhod na 62. cesti
Knjuzovo postopje
6131 St. Clair Ave.

UNITED NATIONS FACTS

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TFM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman

ILKA VAŠTETOVA

(Nadaljevanje)

"Sporočite gospodu mestnemu sodniku moj pozdrav!" je naročil Valvasor.

Pristav se je priklonil po vseh pravilih velikega kavalirja. "Ali mi gospod baron dovoli, da jim o priliki izrazim svoje spoštovanje in občudovanje?"

Valvasor se je nasmehnil. Spoznal je manever zaljubljenega gizdalina. Postrani je pogledal Marijo, ki je nebržno strmela v vrata, ki so se odpirala.

"Ako vam pot ni nevšečna, obiščite me na Bogenšperku!" Pogal je svojega rjavca.

Pristavove jasnomodre oči so žarele, ko se je še enkrat globoko priklonil.

"Na svidenje, častivredna de-vica!" je šepnil navzgor k Mariji.

Marija se ni ozrla nanj. Molče je izpodbodla konja in zaropotala z njim čez most.

Lepi pristav si je grizel ustne. Njegova samozavest se je krivila pod dekletovim prezirom.

A stisnil je pest.

— In vendar boš moja! —

V.

Tri leta pozneje.

Konec februarja. Jasen zimski dan. Bleščeč sneg je jemal vid.

Na dveh saneh je oddrčala Valvasorjeva rodbina izpred gradu. Na prvem vozilu sta sedela zadaj baron in baronica, pred njima pa starejša hčerka, petnajstletna Ivana s svojo petletno polsestrico Katarino. Francišk ob eni ter živahnim devetletnim bratcem Volkom ob drugi strani. Na drugih saneh v ozadju risar Trošt in Marija, pred njima pa starejša baronova sinova, Janez Ludovik in Volbenk Vajkar.

Marija se je živahno sklonila iz sani, ko so privozile mimo kozolca. Tam na poti dol k studentcu je stalo dekle v kmetiškem kožuhu.

Katka si je z roko obrisala solzne oči in pomahala v pozdrav. Marija ji je odzdravljala, dokler jo je videla. Hudo ji je bilo zaradi Katke, ali prave žalosti ni bilo v njenem srcu ob ločitvi, saj je živela v njej ena sama lepa, srečna misel: še dan in noč, pa bom v Krškem, v Krškem, kjer biva na Strassoldovem gradu on — Matija Grajzar. In kakor vselej, kadar je bila sama s svojimi mislimi, ji je zopet oživela v spominu vsaka njegova beseda, vsak njegov pogled, vsak dotiklaj, vse, kar se ji je neizbrisno zarezalo v dušo.

Ko so privozili do ovinka, se je na prvih saneh ozrla baronica — poslednjikrat je objela z očmi kraj svoje sreče in nesreče. Zaihtela je.

Valvasor se ni ozrl. Z obrazom, kakor okamenelim, je strmela predse.

Baronica si je brisala oči in skrivaj postrani pogledala na moža. Mraz ji je segel v srce. Kakor skala je sedel mož poleg nje.

Ze so zdrčali preko najvišje točke in grad se je skril za ovinkom. Sani so drsele proti dolini. Tam v globoki grapi je ležala vas Kostreznica, nekdanj Valvasorjeva — zdaj ne več. In vsenaokrog, kamor je segal pogled, do Stične in do Pluske in daleč na drugo stran hriba do Litije — vse nekdanj Valvasorjevo, vsa sela, kmetije, polja, gozdovi, o, gozdovi — nekdanj polni — starodavnih bukev in smrek, zdaj po večini izsekani in — ne več njegovi.

Baronica je čitala z okame-

nelega moževega obraza vso divjo bolest, ki ga je razjedala. Ali v njenem srcu ni bilo razumevanja, ni bilo usmiljenja, v njeni duši je vstajala jeza, skoraj sovraštvo. Vse, vse je žrtvoval, ne da bi bil mislil na rodbino, na ženo, na svojih petero otrok. Razmetal je krasen dom. In zakaj?

Častihlepje! Strastno hrepenenje po slavi!

"Bukve, tedaj pojte, na vsem svetu stojte, po vseh deshelah letite in moju zhašt donesite."

Te slovenske verze je postavil na čelo svojemu velikemu delu — delu, ki ga je uničilo.

V jezi in žalosti je žena iznova glasno zaihtela.

"Valvasor se je zdrnil. Ozrl se je nanjo. Zasmilila se mu je. V sedmem mesecu noseča — pa takale voznja.

Skrbno je popravil blazine za njenim hrbtom in ji zatlačil kožuvinasto odejo okrog nog. Njegov pogled pa je ostal trd in hladen. Dobro je čutil, da ga žena ne razume, da ga obsoja.

Na svetu je živel samo en človek, ki je Valvasorju pogledal do dna njegove duše — njegova "Mater spiritualis", Marija. Ona je poznala njegovo slabost: neutešno hrepenenje po veliki slavi, a poznala je tudi drugo njegovo strast: iskanje resnice v neprestanem znanstvenem delu, v neprestanem opazovanju in raziskovanju vsega, kar je bilo in kar je na tem skrivnostnem svetu.

Da, Marija!

Edini luksuz, ki si ga je rešil iz velikega poloma, je bila — Marija. Obdržal je v službi risarja Trošta, da mu je ostala Marija. V popolnem polomu mu je bil njen jasni in neustrašeni duh v največjo oporo. Brez solzavosti, stisnjenih zob, mu je pomagala pri razpečevanju dragocenih zbirk. Skupno sta izbirala izmed vsega bogastva ono, kar mu je bilo za nadaljnje delo najbolj potrebno, za njegovo novo veliko delo, za njegovo rešitev. Vse drugo je spravil v denar ali podaril znancem.

Naposled je zbral ves pogum in s trdo roko posegel v lastno usodo. Prodajal je Begenšperk in hišo v Ljubljani, poravnal vse dolgeve in kupil navadno meščansko hišo v Krškem.

Stresel se je in postrani pogledal na ženo. Spomnil se je, kako sta se kot novoporočenca pred šestimi leti vozila po istih cestah kakor danes, le v obratni smeri.

In čutil se je krivega in povesil je glavo. Kako lepo življenje ji je takrat obetal na svojih krasnih gradovih! Bil je tedaj — čeprav vdovec s štirimi otroki — vendarle premožen plemič. Trije gradovi in mnogo sveta naokrog in cele vasi podložnih kmetov so bili njegova last.

In danes? Stisnil je pest. . . Danes! Ne, tako početje je neplodno.

Here is a typical American school scene during a war bond drive: a rural school children demonstrate practical patriotism to their elders.

Saj večno ga ne bo zasledovala ha. In on, Valvasor, se po svotesreča. Vse življenje je posvetil isledovanju resnice — ali štjuje, da se odzove klicu ter izmore propasti? Največja sila rabi darove, ki jih je vanj ponarava. ložila skrivnosti polna narava.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo sorodnikom, prijateljem, in znancem bridko vest, da je nemila smrt odvzela iz naše srede našega dragega soproga in očeta

Frank Zupancic

Pokojnik je po tri-tedenski boleznizatisnil svoje oči dne 28. januarja 1944 leta. Ob času smrti je bil 70 let star. Doma je bil iz vasi Potavrhi pri Novem mestu. Pogreb se je vršil dne 31. januarja iz Zakrajškovega pogrebne zavoda v cerkev sv. Vida in po opravljenih pogrebnih obredih smo izročili njegovo truplo materi zemlji na Calvary pokopališče.

Tem potom se najlepše zahvalimo vsem, ki so položili tako lepe vence in cvetje h krsti pokojnika, kot tudi vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnika.

Najlepšo zahvalo izrekamo onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, kot vsem, ki so prišli pokojnika pokropit, ko je ležal na mrtvaškem odru ter se udeležili pogrebnega sprevoda.

Hvala društvenim članom društva Ribnica, št. 12 SDZ in društva Srca Jezusovega, ki so nosili krsto, ter lepa hvala Rev. Baragi za lepe cerkvene pogrebne obrede.

Našo zahvalo naj sprejme tudi pogrebni zavod Frank Zakrajšek za vso naklonjenost in postrežbo v dneh naše bridkosti, kot tudi za izvrstno urejen pogreb.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč ter nam na en ali drugi način izkazali svoje sočutje in simpatije v tem času.

Tebi, dragi soprog in oče, pa kličemo: Bodi Ti ohranjen blag spomin. Tvoje truplo sedaj počiva v hladni ameriški grudi, spomin na Te pa bomo ohranili v naših srcih do konca dni!

Zalujoči ostali:

MARY, soproga;

ERNEST, sin;

MARY in JUSTINE, poročena Pečjak, hčeri;

v starem kraju pa zapuška sina Franka in sestro Nežo.

Cleveland, Ohio, dne 28. feb. 1944.

Ni mogoče, da bi popolnoma propadel, ni mogoče. Prihodnje njegovo delo mu prinese popolno priznanje, slavo in mu vrne bogastvo.

Silil se je, da razmišlja o drugih rečeh. Premišljal je, kako si uredi novi dom. Snoval je načrte, kako razpostavi pohištvo, ki ga je bil včeraj odposlal na petih saneh v Krško.

A zopet in zopet ga je stresla vsa groza njegovega globokega padca.

Sani so drsele proti dolini. Kmalu so privozili v naročje dolenskega sveta: cestá navzgor, navzdol, kamor je segal pogled, so valovili nizki in visoki griči, Cerkev na vrhovih, prijazne vasice so bežale mimo drvečih sani in z visokimi zidovi utrjena mesteca, tabori in gradovi. Vse zasneženo, vse solnčno, vse kristalno blesteče.

Proti poldnevju so vrh "Kačje ride" zagledali v daljavi za gozdovi stolp novomeške kapitelske cerkve. Se so prevozili nekaj klancev — in sani so se zagugale vrh kapitelskega marofa.

(Dalje prihodnje)

Mali oglasi

Privlačna hiša

zelo dobro zgrajena, angleškega tipa, nahajajoča se v Shaker-Lee distriktu, se proda sedaj za samo \$10,500. Privatna prodaja. Pokličite Longacre 0670.

4 sobe

se odda v najem; zgoraj. Gorkota na peč, nič kleti. \$17 mesečno. Pokličite HE. 5670.

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

BODITE PROSTI PRANJA

—VAM BO UGAJALO!
Pobiramo in dovažamo širok okraj. Plahte operemo brez, da bi se skrčile — zavese, drapes in srajce izborna operemo. Pokličite

HENDERSON 7761
NEW METHOD LAUNDRY CO.
Zanesljiva pralnica od leta 1915
6710 Lexington Ave.

ALAN'S BEAUTY SALON

187th vogal St. Clair in Nottingham Rd.
Kompetno Permanent Waving in lepotoilno delo.
KENmore 5310

Farma naprodaj

obstoječa iz 80 akrov; hiša in les za štalo. Nahaja se v Willard, Wisc., ter sem primoran prodati, ker je ne morem sam obdelovati. Za pojasnila pišite na lastnika: Frank Arko, 203-1st Ave. N., Chisholm, Minn.

Ali ste potrebni vitaminov

Če se počutite trudne in ner-vozne, zaužite vitamine, ki so najboljše na trgu. Dobite jih v naši lekarni za 97c.

Mandel Drug

Lodi Mandel
PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Za delavce

Arc varilci

Assembly Line inšpektor

Gear Layout inšpektor

Press operatorji

Ingersoll Milling Machine operatorji

Izurjen Gear Cutter Trucker

(delo znotraj za prevažanje materiala)

Prekadalci materiala

DOBRA PLAČA OD URE

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv. šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zv. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

TEŽAKI

ZA ZUNANJE DELO

Dobra plača od ure, poleg overtime

The White Motor Co.

858 E. 79 St.

od St. Clair Ave.

SNAŽILKE

prednost imajo izurjene ženske. Morajo biti čedne. 5:30 popoldne do 10:30 zvečer. Tedenska plača.

Geometric Stamping Co.

111 E. 200 St. IV. 3800

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Za delavce

C
G B
DOM

najboljših delavskih pogojev v

Clevelandu

nujno

potrebuje

moške in ženske

Plača od ure med najvišjimi

48 do 60 ur

Različna dela. Ako niste izučeni, vas bomo mi trenirali

Za vašo udobnost imamo tri

posredovalnice za delo, zgledite se v najbližji

PROSTOR

1368 West 3rd Street

severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street

severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.

glavna tovarna

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE 1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Izurjena prodajalka

dobi službo, da bi opravljala trgovino z žensko obleko. Dobra plača in provizija. Pokličite dogovor: YE. 1083.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!